

[Vibeke Grønbæk]

en lokal debat og ikke en bred folkelig debat. Det er netop essensen ved folkeafstemninger, at emnet lægger op til en bred folkelig debat og ikke kun en lokal debat.

Det tredje forbehold skyldes, at initiativtagerne selv kan bestemme temaet for folkeafstemningen. Det kan jeg personlig godt være noget nervøs for. Hvad nu, hvis 50.000 mennesker finder ud af, at der skal holdes en folkeafstemning om noget, der strider imod danske forpligtelser? Det kan ikke undgå at give problemer, og det ville måske vise sig, at folkeafstemningen ikke kunne bruges til noget, fordi man allerede er forpligtet til noget andet.

Endelig vil jeg pointere, at det ikke er lige meget, hvorledes afstemningstemaet bliver udformet eller skal udformes. Det kan og skal ikke kun overlades til initiativtagerne selv at udforme temaet; der må være langt mere gennemarbejdede regler for dette.

Jeg kan altså ikke støtte forslaget, men jeg tror, at debatten om flere folkeafstemninger vil vinde frem i de kommende år, og at Fremskridtspartiets forslag kan indgå på lige fod med alle andre gode forslag og ideer i denne spændende debat.

Glønborg (KRF):

Fremskridtspartiet fortjener naturligvis tak, fordi man igen giver os en anledning til at drøfte, hvordan vi bedst kan praktisere det demokrati, som vi jo heldigvis er enige om at vi skal have i Danmark.

Jeg gør opmærksom på, at demokrati kan udøves efter flere principper. Vi bruger fortrinsvis det repræsentative demokrati, mens Fremskridtspartiets forslag er et ønske om at bevæge sig lidt mere i retning af det direkte demokrati. Der kan siges både positive og negative ting om begge former, og begge former kan naturligvis føres ud i det helt vilde og ekstreme. Det repræsentative demokrati kunne jo føres ud i det helt vilde og ekstreme, hvis man samledes og valgte en enevældig præsident for livstid. Man kunne selvfølgelig sige, at han dog var demokratisk valgt, men herefter har man overladt det hele til ham eller hende, så længe vedkommende levede. Det ønsker vi heldigvis ikke. I Kristeligt Folkeparti synes vi, at vi har en rimelig form for repræsentativt demokrati, som er beskrevet i vor grundlov og også giver mulighed for i særlige tilfælde at anvende redskabet folkeafstemning.

Jeg gør opmærksom på, at demokratiet ikke altid bliver stærkere og bedre, fordi man gør det mere og mere direkte, for også det direkte demokrati kan føres ud i det ekstremt vilde. Man har i nogle afrikanske kulturer udtrykket palaverdemokrati – det er ikke noget negativt ord, selv om det af nogle opfattes således – men det betyder blot, at hver gang der skal træffes en beslutning, møder alle op og sætter sig ned og diskuterer meget længe, indtil man når frem til et eller andet resultat. Nu skal det lige siges, at det er kun mændene, der møder op og diskuterer. Man kunne ikke tage alle med, for kvinderne er nødt til at udføre arbejdet, mens mændene sidder og diskuterer i timevis.

Sådan fungerer det, og det er i og for sig meget betegnende, for hermed får man sagt, at det kræver faktisk utrolig meget arbejde at styre tingene, og så er der noget andet, man ikke kan gøre så længe. Men derfor kan vi selvfølgelig ikke have et direkte demokrati, så vi skal kalde alt folket sammen, hver gang der skal tages stilling til en eller anden lille ting, for så ødelægger man det hele.

Og så er spørgsmålet, hvordan vi finder den rette balance. Fremskridtspartiet har argumenteret for, at beslutningsforslaget viser i den rigtige retning, men jeg må sige, at jeg tror ikke på metoden. Navnlig tror jeg ikke på, at man ved at samle en hel masse underskrifter kan lave et tema for en folkeafstemning. Det giver al for megen plads for demagogerne, og i disse stærkt medieprægede tider skal vi ikke give dem flere redskaber i hænde. De kan meget nemt gå hen og blive den allerfarligste trussel for demokratiet.

Jeg tror meget, meget mere på, at vi skal styrke vælgerforeningsdemokratiet, for så spekterer man nemlig, at der skal et stykke arbejde til. Man skal sætte sig ind i tingene, og man skal være med til at udforme ideerne; på grundlag af de ideer vælger man så nogle til at gøre arbejdet for en periode, og de pågældende kommer på valg igen på rette tid og sted.

Derfor er jeg ikke særlig glad for de vendinger i Fremskridtspartiets fremsættelsestale, hvor man siger, at politikerne reelt skal blive folkets repræsentanter og ikke udelukkende redskaber for egne ideer og ønsker. Det er politikerne af i dag heller ikke – i det mindste ikke de af os, der har en arbejdende partiorga-